

Kraftverket vid Ebbamåla Bruk. Foto: Ulrika Randver

KURS: ELKRAFTSPRODUKTION

Kursen tar oss genom tiden; från äldre vattenkraftmaskiner som drev kvarnar, sågar och hyttor till elektriska vattenkraftverk. Vi går igenom vattenkraftens effekt och energi, fallhöjd, flöde, avrinning och reglering av vattenföringen med mera. Även dammar och turbiner; risker, ansvar och skadeavhjälpande åtgärder. Vi får också en visning av Ebbamåla Bruk och kraftverket med dess dammar, hydralluckor och kanaler, samt får höra om hur man tar hand om ett historiskt kraftverk. Vi gör även ett studiebesök på annan ort.

Plats: Ebbamåla Bruk i Kyrkhult

Datum: 4–5 april 2018

Kostnad: 600 kr inkl. fika och lunch. 400 kr för ArbetSams medlemmar. Resa och boende bekostas av deltagaren.

PROGRAM 4 april

- 10.00 Morgonfika. Presentation av kursen och deltagarnas egna museianläggningar/miljöer
- 10.30 Guidad tur genom bruket; *Från u-land till industrination*
- 11.30 Lunch serveras i cafeet
- 12.30 Att ta hand om ett historiskt kraftverk. Vi tittar på kraftverket med damm, nåldamm, hydralluckor och kanaler
- 14.00 Att bygga och återställa ett urrivet vattenkraftverk
Fika
- 15.00 Färd mot vårt studiebesök; vi samåker dit i våra bilar
- 15.30 Studiebesök Baggeboda kvarn
- 17.30 Inkvartering i arbetarkasernen i Ebbamåla Bruk
- 18.00 Gemensam middag

ANMÄL DIG HÄR
Klicka!

 ArbetSam

..... **Arbetets museum**

PROGRAM 5 april

- 08.00 Frukost i cafeet
- 09.00 Vattenkraftens historia
Vattenkraftmaskiner före vattenturbinen
Vattendrivna verk som kvarnar, sågar, hyttor, smältsmedjor, stampar mfl
Vattenturbinen
Elektricitetens historia
Elektriska vattenkraftverk
Elektriska generatorer; olika typer, underhåll
- 10.00 Fika
- 10.30 Vattenkraftens effekt och energi – fallhöjd, flöde, avrinning, flödesmätning
Vattenföringens variationer
Reglering av vattenföringen, reglermagasin
Vattenrätt med rätt till fallhöjd och dämning, dänningsgränser, servitut, kungsådra
Vattendirektivet
- 12.00 Lunch i cafeet
- 13.00 Dammar, olika slag
Risker, ansvar, skador, skadeavhjälpande åtgärder
Turbiner, olika slag
Risker, ansvar, skador, skadeavhjälpande åtgärder
- 14.00–15.00 Kaffe och sammanfattning

Frågor? Kontakta:

Magdalena Åkerström

011-23 17 25, 073-140 57 29

magdalena.akerstrom@arbetetsmuseum.se

..... **Arbetets museum**

KUNSKAPSFÖRMEDLARE

BENGT SPADE **Industriminnesbyrå**

Bengt Spade har länge varit engagerad i frågor som rör mekanisk och teknisk vård och drift av arbetslivsmuseer, särskilt inom områdena såg-, kvarn- och vattenkraft samt inom järn- och metallgjuteriteknik.

ANDERS ULESKOG **Dångs Kraftverk i Konga**

Anders Uleskog är utbildad styr- och reglermekaniker samt svetsare. Han drev sedan 30 år Uleskogs Hydraulik med mekanisk verkstad och har byggt Dångs Kraftstation i Ronnebyån.

ANDERS RANDVER **Ebbamåla Bruk**

Anders Randver, teknik och historieintresserad socionom som under lång tid arbetat med att utveckla Ebbamåla Bruk till industrimuseum och besöksmål. Det har inneburit arbete med byggnadsvård, industriminnesvård, industrihistoria, drift av järngjuteri och smedja och samarbete med besöksnäringen vid Mörrumsån.

Kursen arrangeras av Arbetets museum och ArbetSam i samarbete med Ebbamåla Bruk